

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

79. évfolyam, 8. szám
1989. január 10., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

Forduljon a kocka, ha van idő

„Lassan elvesztem a kegyemet” jegyezte meg némi éllel Deák Agnes, a gumigyár főmérnöke, amikor beszélgetésre hívtam én is. Hogy miért? Ó, mint a városi népfront társadalmi funkcionáriusa, az elnökség tagja — Berta Istvánnal, Martonosi Istvánnal, Tóth Sándornéval, hogy csak néhány „kollégáját” említsem, hosszú hetek óta beszélget. Ne higgyék, könnyed, laza stílusban. A városi tanács megüresedett tisztségviselői posztjainak „betöltésén” fáradoznak mindannyian — minthogy a jelenleg érvényes törvény szerint a népfrontnak joga, kötelessége véleményt mondani, javaslatot tenni. S a HNF Szeged Városi Bizottsága élni akar a jogával.

— Mondja el, mit értsünk a beszélgetéseken?

— Ahhoz, hogy nyugodt lelkiismerettel javasoljunk, e jelenlegi szituációban, a tanácsnak végrehajtó bizottságot, elnököt, úgy gondoljuk, megkérdőjelezük a legilletékesebbeket, mielőtt mi is letennénk a voksunkat. A szegedi tanács tagjait hívtuk beszélgetni arról, kiket látnának szívesen, ezekben a funkciókban. A testület 89 tagú, ami 89 beszélgetést föltételez. Mindenki el külön-külön leültünk. Novemberben kezdtük, s ahogy telik az idő, egyre nehezebb a dolgunk. Rajtunk kívül Kulcsárné Kiss Piroska irányításával a városban működő lakóterületi népfronttitkárok is gyűjtik a véleményeket, mondhatnám mindenkit mozgósítottunk, akit csak tudtunk. Konzultáltunk a témában a KISZ-esekkel és a városi pártbizottsággal. Nem gondoltam, hogy ilyen sok időt és ennyi energiát igényel ez a munka, de azt hiszem megéri.

— Hogyan fogadták a tanács tagok ezt a népfrontos igényt?

— Mivel volt már precedens, igaz nem választási céllal, egyáltalán nem ódzkodtak. Legtöbbjük szívesen vállalta. November közepétől karácsonyig úgy 80 emberrel biztos, hogy összejöttünk, többjükkal többször is. Sokan közülük előzőleg megkérdezték választóikat is, aztán akadtak, szerencsére kevesen, akik megpróbáltak megkerülni minden fontos kérdést, mentesülni minden lehetséges felelősség alól. Volt olyan, aki úgy vélte, a tanács testületnek is le kellett volna mondania.

— Mik voltak a fő kérdések?

— Legfontosabb célunk a demokratikus jelöltállítás volt, de a beszélgetések közben egyre több elvi és gyakorlati kérdésre bukkantunk. Tudni akartuk, kiket javsólunk a vb-be, ki lenne szerintük alkalmas tanácselnöknek, mi kellene a taná-

Beszélgetés Deák Ágnessel, a városi népfrontelnökség tagjával

csi munka megreformálásához, milyen szempontok érvényesüljenek a jelöléskor.

— Hogyan összegeznék a kapott válaszokat?

— A legfontosabbnak tartom, hogy a tanács tagok körében is rendkívüli nagy az igény a demokratizálódásra. Ennek szellemében a személynél kérdések eldöntéséhez szinte elkerülhetetlennek tartják a többes jelölést. A vb működésével kapcsolatban az az igazság, jó néhány tanács tag nem is ismeri pontosan jogosítványait, funkcióit. Általános volt a véleményük: forduljon a kocka, s ezentúl ne irányító, hanem végrehajtó szerepe legyen. Ne diktáljon a tanács testületnek, hanem szolgálja azt. Összetételéről ne a régi adminisztratív szempontok alapján kelljen döntenie, hanem inkább a szakmák szerinti képviselet érvényesüljön. Vagyis képzett, rátermett vb-tagokat szeretnének, olyanokat, akik megfelelő szakmai, politikai tudással kontrollálják a tanács szakapparátusait.

— Nyilván konkrét nevek is elhangzottak.

— Természetesen, hisz most a „második körben” azt a 26 embert keressük újra, akik szóba jöttek. Még nincs jogom nyilvánosságra hozni, kik is ők. Január 12-én, csütörtökön a városi népfront elnöksége csak a tanácselnökre és az új vb-re

tett javaslatokról tárgyal, a testület joga a nyilvánosságról is dönteni.

— Január utolsó hetében ülésezik a tanács, akkorra tervezik a tisztújítást. Elég kevés az idő, s az sem biztos, a jelöltek vállalják a megbízatást.

— Sajnos, egyharmaduk nemet mondott, de hát még változhat a véleményük. S itt jegyzem meg, a városi népfront bizottságához bárki fordulhat javaslattal, minden segítséget, elképzelést kötelességünknek érezzük meghallgatni.

— Hatásköri jogosítványok nem okoznak problémát?

— Dehogynem. A tanácselnök személyére a megyei párt-végrehajtóbizottság tesz javaslatot. Az a bökkenő, hogy legjobb tudomásom szerint a Csongrád megyei pártbizottság végrehajtó bizottsága most van alakulóban. Nehezíti a jelöltállítás, hogy nemsokára tanácsválasztásokat tartunk. A jelöltek közül sokan ezért is mondtak nemet. Tisztában vagyunk a körülményekkel és a lehetőségekkel, úgyhogy nekünk, népfrontosoknak nincs más célunk, mint az, hogy viszonylag nagy fennakadás nélküli működőképes tanácsunk legyen.

Mag Edit

Németh Miklós megbeszélése Andrej Lukanovval

Németh Miklós, a Minisztertanács elnöke, hétfőn a Parlamentben fogadta Andrej Lukanovot, a bolgár külügyi miniszteret, a magyar-bolgár gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság társelnökét, aki a bizottság 23. ülésén tartózkodik Budapesten. Andrej Lukanovot a nap folyamán hivatalában fogadta Nyers Rezső államminiszter. A megbeszéléseken részt vett Berecz Frigyes ipari miniszter, a bizottság magyar társelnöke. Jelen volt Venelin Kocov, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete. (MTI)

Alumíniumipari termékek exportja

Sikeres évet zárt az Alumíniumipari Kereskedelmi Vállalat. A Magyar Alumíniumipari Tröszt termékeit értékesítő konvertibilis exportja 1988-ban elérte a 260 millió dollárt, ami 62 millió dollárral haladja meg az előző évet. A szocialista országokba 160 millió rubel értékű árut szállított, ugyanannyit, mint 1987-ben. A szocialista import elérte a 230 milliót, ami 7 millió rubellel több az előző évinél. A tökes exportból származó bevételek növelését a világgiazi áruk jelentős emelkedése, részben pedig a kivitel mennyiségének bővítése tette lehetővé. Az elmúlt évben felgyorsult a műszaki fejlesztés a Magyar Alumíniumipari Trösztnél, korszerűsítették a balassagyarmati és a székesfehérvári gyárat. Balassagyarmaton NSZK-beli öntőgépet állítottak munkába, s így több mint 30 százalékkal növelték a kapacitást. A székesfehérvári gyárban a szerszámgéártó termelést bővítették, ehhez ugyancsak több modern berendezést helyeztek üzembe. Az Aluker évente 40 ezer tonna feldolgozott alumíniumipari terméket értékesít, ennek 35 százalékát Nyugat-Európában adja el. A MAT félgyártmány-feldolgozó kapacitása teljes mértékben lekött, ezért a késztermékek arányának növelésére csak további műszaki fejlesztéssel van mód. Ennek érdekében az idén is részt vesz a vállalat az exportbővítő pályázaton, és szorgalmazza, hogy belföldi árait az exportban elért úgynevezett fűpiai árhoz igazíthassa.

Folytatja munkáját az Országgyűlés

Kedden délelőtt 10 órakor összeült az Országgyűlés, hogy folytassa a tavaly december 23-án felfüggesztett ülés munkáját.

A törvényhozó testület tanácskozásának napirendjén az alkotmány módosításáról, az egyesülési jogról és a gyűlekezési jogról szóló törvényjavaslat, valamint az Országgyűlés ügyrendjének módosítására vonatkozó tervezet szerepel. A decemberi ülés szakra benyújtott interpellációk és kérdések száma gyarapodott. A már korábban jelzett témák közül előreláthatóan interpelláció hangzik el az adóki- vetés és végrehajtás, va-

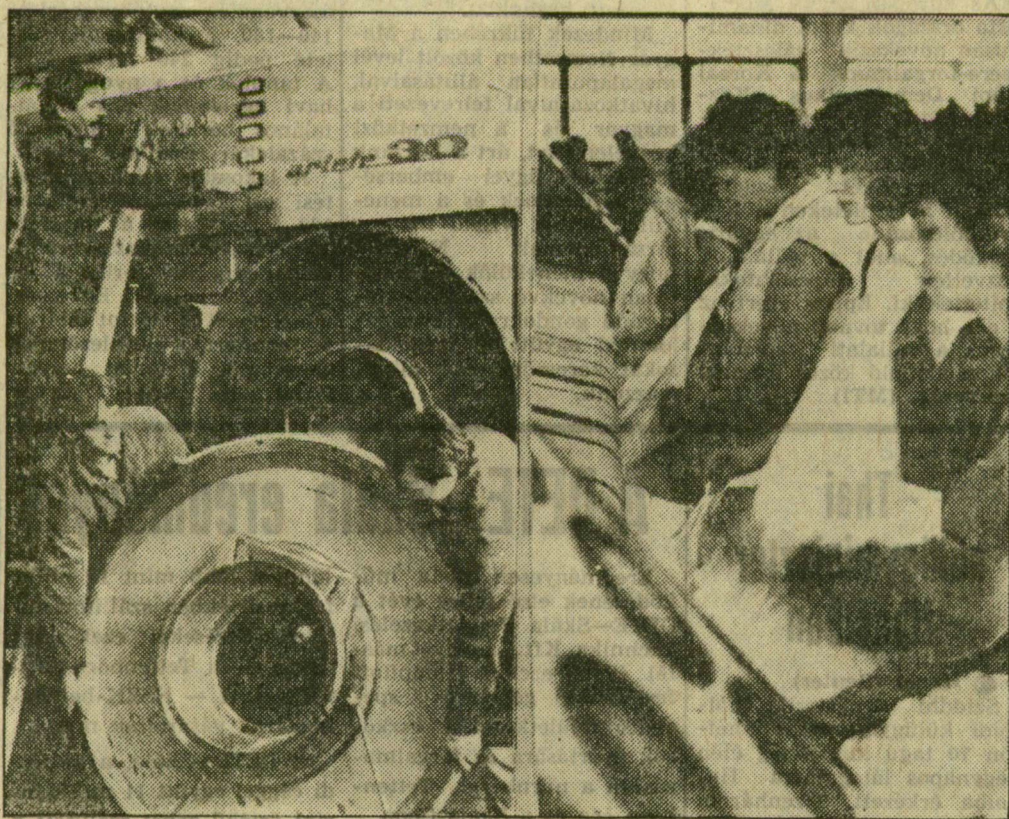
lamint a vámkezelés; a hegyeshalmi közúti határátkelőn kialakult forgalmi helyzet; a pedagógusok év közbeni áthelyezése; az állami vállalatok érdekeltiségeinek külföldiek részére történő elidegenítése; a kisgazdaságok tápellátása és a tápforgalom fejlesztése; a közlekedési költségvetéséről a decemberi ülés napirendjén szerepelt témák közül kérdést intéznek a képviselők az igazságügy-miniszterhez a fellebbezési jogok megőrzéséről, a Sztálin emléket megőrző 1953. évi I. törvény hatályon kívül helyezése; a szociális és egészségügyi miniszterhez az új nyugdíjtörvény előkészítése, valamint az ipari miniszterhez a Mino Cipőgyár tiszakeszi gyáregysége további sorsa tárgyában.

Az alkotmány módosításáról, az egyesülési jogról, illetve a gyűlekezési jogról szóló törvényjavaslatokat Kulcsár Kálmán igazságügy-miniszter terjeszti a Parlament elé. Az alkotmány módosításával foglalkozó törvénytervezet indoklása leszögezi: a politikai intézményrendszer megfelelő ütemű reformjához az új alkotmány megalkotását megelőzően több olyan törvény, illetve magas szintű jogszabály megalkotása, módosítása szükséges, amely időközben is szükségessé teszi az alkotmány módosítását. A javaslat ennek megfelelően az Országgyűlés ügyrendjének korszerűsítése, az egyesülési jogról és a gyűlekezési jogról szóló törvényjavaslatok előkészítése során felmerült és szükségessé vált módosításokat, valamint az alkotmánybíró-ság létrehozásához, a népszavazás törvényszintű szabályozásához, illetve a honvédelmi kötelezettségen alapuló alternatív polgári szolgálat bevezetéséhez szükséges módosításokat tartalmazza. A gyakorlatban felmerülő igényeknek megfelelően a javaslat lehetőséget ad arra, hogy város és község is létrehozhat közös tanácsot.

Az egyesülési jogról szóló törvényjavaslat az embe-

ri jogok egyetemes nyilatkozatával, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányával, valamint a Magyar Népköztársaság Alkotmányával összhangban határozza meg az egyesülési jog gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat, illetve azokat a törvényes garanciákat, amelyek lehetővé teszik e szabadságok zavartalan gyakorlását. Az egyesülési törvénytervezet társadalmi vitája során felmerült az a kérdés, hogy miért külön törvény állapítja majd meg a politikai párt létrehozására, nyilvántartásba vételére, gazdálkodására és felügyeletére vonatkozó szabályokat. Ennek magyarázatául még a decemberi ülés napirendjén elhangzott: a politikai pártok működésének csak az új alkotmány rendelkezései szabnak korlátot. Ezért meg kell várni az új alaptörvény megalkotását, s csak ezután dönthet az alkotmánybíró-ság arról, hogy összhangban áll-e az alkotmánnyal egy politikai tömörülés programja, tevékenysége vagy sem.

A megújuló házszabályok élénk vitát váltottak ki az Országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának ülésén, hiszen a várhatóan napokon belül életbe lépő tervezet magának a parlamenti munkának a képviselők lehetőségeinek, kötelezettségeinek meghatározója lesz. Az ügyrendmódosítást előkészítő parlamenti bizottság 51 szakaszból álló, vaskos tervezetét a képviselők módosítások tucatjait fűzték. Számos képviselő olyan indítványt terjesztett elő, amely az alkotmány, illetve más, magas szintű jogszabály újragalmazását is szükségessé tenné. Ezeket a javaslatokat egyelőre félretették. Ilyen ideiglenesen elnapolt felvetés volt az is például, hogy határozottan szögezzék le az ügyrendben: a kormány tagjainak kiválasztása a miniszterelnök szuverén joga, és az Országgyűlés e döntést csak tudomásul veszi. (MTI)

Somogyi Károlyné felvételén

Év eleje a Patyolatnál

Az év eleje rendszerint holtsezon a Patyolatnál, a mosni-, tisztítanivalót még az ünnepek előtt rendbe hozatták magánosok és vállalatok. Ebben az időszakban a tmk-sok foglalják el a munkatermeket, kijavítják, felújítják a berendezéseket. Első felvételünkön: a vegytisztító üzemszék felsőruhatisztító automatáját javítják, második a mosóban készült, ahol ezekben a napokban is akad munka a kalandergép mellett